

POMORSKI ODJEL PRVOSTEPENOG SUDA ENGLJSKE
/Admiralty Division/

Presuda od 11,12,13,14,15,18.i 19.XII 1961.

THE "HOEGH SILVERCREST"

Udar broda o gat - Vlasnik gata, koji je preuzeo brigu o sigurnos-
ti broda i gata, dužan je pravovremeno upozoriti brod, koji je
privezan uz gat, o prijeteloj opasnosti - Na brodu treba budno
pratiti vremenske promjene, ako o njima zavisi sigurnost broda -
Odredba brodarskog ugovora, kojom se vlasnik gata oslobadja odgo-
vornosti za štetu koja može nastati zbog njegove nemarnosti ili
njegovih namještenika ili agenata, ne odnosi se na štetu na vlas-
titom gatu, koju je uzrokovao svojom nemarnošću

Norveški brod "HOEGH SILVERCREST" udario je u gat u jed-
noj luci u Sueskom zaljevu. Pri tome je oštetiio gat i uređjaje za
ukrcavanje, a i sam je pretrpio štetu. Do udara je došlo kad se
je brod po nepovoljnom vremenu udaljavo od gata. To udaljivanje
bilo je potrebno, budući da bi se inače, zbog promjene pravca vje-
tra, mogao sam oštetiiti, a i nanijeti štetu obali.

U sporu, koji je povodom toga nastao, tužitelj Sinai
Manganese Company, S.A.E., kao krcatelj i vlasnik gata, tvrdi da
posada broda nije pazila na promjene vremena, i da je s brodom ne-
pažljivo upravljala. Traži od tuženog, vlasnika broda, naknadu
pretrpljene štete. Tuženi je podigao protutužbu. U njoj navodi da
je do udara došlo zbog nemarnosti tužiteljevih namještenika.

Brod je doplovio u zaljev dva dana prije udara. Zapo-
vjedniku broda bila je istog dana predočena jedna poruka. U njoj
se navodi da brod treba izvršivati sve naredbe nadzornika gata,
ako se one odnose na udaljivanje od gata, kao i da se krcatelj
/vlasnik sidrišta i gata/ oslobadja odgovornosti za nesposobnost
svojih namještenika. Te su odredbe bile sadržane i u ugovoru o
čarteru, radi kojega je izvršenja brod plovio. Pored toga u poru-
ci stoji da zapovjednik treba držati brod u takvom stanju da ga
može udaljiti od gata neposredno nakon što to naredi nadglednik
gata.

Dan prije udara brod je bio usidren samo kratko vrije-
me, jer se morao udaljiti zbog promjene vjetra. Tom prilikom uo-
čene su teškoće, koje nastaju prilikom takvog manevriranja. Brod
je bio ponovo usidren kad je vjetar dobio povoljan smjer. Tada je
počelo ukrcavanje tereta.

Slijedećeg dana naredio je službujući nadzornik gata,
kad je primijetio da je vjetar promijenio pravac, prekid ukrcava-
nja i pripravnost posade za udaljavanje broda od obale. Pola sata
nakon toga ukrcao se na brod, a tek poslije daljnjih pola sata
pronašao je jednog brodskog oficira, tako da je udaljavanje počelo
kad je more već bilo uzburkano.

Sud je trebao dati odgovor na ova pitanja:

Da li je do udara došlo zbog nepažnje posade broda i tužiteljevih namještenika, ili su ga uzrokovali svojom nepažnjom samo ovi posljednji. Nadalje, da li tužitelja treba osloboditi svake odgovornosti. Sud je pronašao krivim jedne i druge.

Iz obrazloženja:

Utvrđeno je da je tužitelj, znajući o lokalnim vremenskim prilikama, preuzeo brigu o sigurnosti gata i broda. On je, prema tome, trebao pravovremeno obavijestiti tuženoga o promjenama pravca vjetra, tj. o prijetućoj opasnosti. I tuženi je, međutim, bio dužan, poučen iskustvom teškog manevriranja koje je izveo brodom dva dana prije udara, budno paziti na promjenu vjetra, i brzo djelovati kad ju uoči. Zbog toga što su obje stranke nemarno postupale u tom pogledu, sud in je proglasio krivima za udar, i to u ovom odnosu: tužitelja 40% a tuženog 60%.

Sud je našao, ma da je odbio tuženog s protutužbom, da je neosnovana tvrdnja tužiteljeva o njegovoj neodgovornosti za prozročene štete. Do toga je došao iz ovih razloga:

Odredba ugovora o čarteru, da se krcatelj /vlasnik sidrišta i gata/ oslobadja odgovornosti za svoju nemarnost i svojih namještenika i agenata, odnosi se samo na štetu koja se dogodila na brodu. Ukoliko se on želio osloboditi odgovornosti i za štetu koja može nastati na gatu, tako da za nju odgovara vlasnik broda, čak i kad šteta nastane zbog njegove nemarnosti, trebao je to izričito ugovoriti.

/LLLR 1962, str.9-24/

K.S.

APELACIONI SUD KANADE
/Exchequer Court of Canada/

Presuda od 19.IX 1961.

Republika Kuba c/e Flota Maritima Browning de
Cuba S.A.

/The "Canadian Conqueror" i drugi brodovi/

Imunitet suverena - I vlasništvo suverena upotrebljavano za trgovačke svrhe imuno je od jurisdikcije sudova stranih država

Protiv presude Prvostepenog suda u sporu Flota Maritima Browning de Cuba S.A. protiv Republike Kube, u vezi sa zaustavljanjem sedam kubanskih brodova, kojom je utvrđjena nadležnost kanadskog suda, jer da nema temelja za priznanje imuniteta, budući da